МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРИ ТУРИЗМУ

Конструктивна географія

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації

підготовки магістрів
(рівень вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта
(шифр і назва напрямку)

спеціальності : 242 «Туризм»
(шифр і назва спеціальності)

Спеціалізація: 8.14010301 «Туризмознавство»

Навчальна програма з дисципліни «Конструктивна географія» для студентів спеціалізації 242 «Туризм» за спеціальністю 8.14010301 «Туризмознавство»

І с. (денна форма навчання)

Розробник: д-р геогр. наук, проф. Штойко П. І.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри туризму

Протокол від "_31___" _серпня_____2019 року № ___

Завідувач кафедри туризму

_____ _____ (Волошин І.М.)

(підпис) (прізвище та ініціали)

"_____"_____ 2019 року

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету туризму

Протокол від «____» _____ 20_____ року №_

Голова_____ В.З. Холявка

(підпис) (прізвище та ініціали

«___» _____ 20 ___ року

©Штойко, 2019 р.
© Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, 2019 р.

Програма вивчення навчальної дисципліни “Конструктивна географія” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів напряму (спеціальності) 8.14010301 «Туризмознавство».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є забезпечити синтез знань, отриманих окремими галузевими природничо-географічними та суспільно-географічними науками у вирішенні прикладних завдань раціонального природокористування.

Міждисциплінарні зв’язки: «Теоретичні основи вирішення конструктивно-географічних проблем», «Раціональне природокористування», «Суспільна географія», «Ландшафтознавство», «Туризмологія».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1 . Основні атрибути конструктивної географії.

Змістовий модуль 2. Концепції конструктивної географії.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання курсу навчальної дисципліни **«Конструктивна географія»** є оволодіння студентами сфери туризму теоретичними знаннями для вирішення різноманітних конструктивно-географічних проблем.

1.2. Цільова спрямованість курсу обумовлює постановку та вирішення наступних **завдань**:

- ознайомити студента з основними теоретичними основами курсу, ключовими визначеннями;
- формувати знання про основні властивості геосистем (територіальність, просторовість, відносність, складність, цілісність, відкритість, динамічність, стійкість тощо);
- пошук основних закономірностей будови геосистем;
- реконструкція геосистем різних рангів;
- конструювання (моделювання) нових геосистем, проектування (і конструктивне планування) природно-господарських територіальних систем (концепції коадаптації).

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в процесі вивчення курсу «Конструктивна географія» студенти повинні:

знати:

- об’єкт, предмет, цілі та завдання конструктивної географії;
- основні поняття і терміни конструктивної географії;
- параметри, властивості та ознаки в організації географічних систем;
- сучасні наукові вимоги і розгляд проблемних ситуацій та напрямки їх вирішення;

- основні закономірності просторово-часової організації природних територіальних систем (геосистем) різних рангів як базису конструктивної географії;
- методологію та методи конструктивної географії;
- основні ознаки конструктивного методу дослідження;
- властивості, функції та структуру географічного конструкту;
- особливості внутрішнього та зовнішнього стану географічних систем;
- сутність антропогенно-модефікованих і антропогенних територіальних утворень;
- основні ознаки системних географічних конструкцій;
- мінливість територіальних систем як основи прогнозування;
- сутнісні аспекти концепцій конструктивної географії.

Вміти:

- використовувати теоретичні положення конструктивної географії в конкретно-наукових дослідженнях;
- використовувати конструктивний метод в системі землезнавчих наук;
- характеризувати властивості, функції і структуру географічного конструкту;
- обґрунтовувати застосування теоретичних знань до різноманітних природно-господарських проектів та природоохоронних планів;
- оцінювати стан системи і системного підходу в географії;
- характеризувати загальні положення щодо моделей і моделювання в конструктивній географії;
- обґрунтовувати географічні конструкти прогнозованих ситуацій;
- оцінювати фактори організації географічних систем;
- аналізувати параметри, властивості, ознаки та категорії конструктивної географії;
- обґрунтовувати концепції конструктивної географії.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1: Основні атрибути конструктивної географії.

Тема 1. Від загальної картини природознавства до конструктивної географії.

Натурфілософія. Формування загальної картини світобудови. Наука як система знань. Періодизація історії землезнання. Моделі внутрішньої будови Землі і

формування уявлень про неї. Поняття «географічної оболонки» її формування та особливості.

Тема 2. Конструктивна географія в системі географічних дисциплін.

Поняття «конструктивної» та «прикладної» географії. Головні особливості конструктивно-географічних досліджень. Природно-господарські територіальні системи.

Тема 3. Етапи географічного конструювання природно-антропогенних ландшафтів.

Концепція «природа-населення-господарство». Концепція «геосистем». Концепція «геотехсистем». Концепція «впливів-змін-наслідків».

Тема 4. Конструкти антропогенно-модифікованих і антропогенних географічних систем.

Конструкт загальної та регіональної географії. Мета і завдання створення конструктів антропогенної діяльності в природі. Структурно-функціональні конструкти антропогенно-модифікованих і антропогенних географічних систем.

Змістовий модуль 2. Концепції конструктивної географії.

Тема 5. Теоретичні основи географічного прогнозування.

Наукові основи географічного прогнозування. Мета, об'єкт, головні підсистеми географічного прогнозу. Методи фізико-географічного прогнозування стану природного середовища. Соціально-економічна інформація, необхідна для прогнозування стану природного середовища.

Тема 6. Еколого-географічний аналіз сучасного природокористування .

Основні підходи до виявлення сучасного природокористування. Еколого-географічна характеристика регіону. Екологічна експертиза: сутність, завдання, методи.

Тема 7. Географія охорони здоров'я. Захворювання та хвороби.

Захворювання та хвороби. Історія виникнення питання. Основні види хвороб людини. Основні види захворювання населення. Характеристика стану здоров'я населення України та Львівської області.

3. Рекомендована література

Основна :

1. Гродзинський М. Д. Шищенко П. Г. Збереження та відтворення ландшафтного різноманіття в контексті сталого розвитку // Проблеми сталого розвитку України (Зб. Наук.доповідей). – К. : Б.И.,1998. – С. 194 – 210.
2. Гродзинський М. Д. Стійкість геосистем до антропогенних навантажень. -/М. Д. Гродзинський. – К.:Вид-во «Ліцей»,1999. С. 142 –145.
3. Денисик Г. І. Регіональне антропогенне ландшафтознавство, Г. І. Денисик О. В. Тімець. – Умань: Видавець «Сочінський», 2010. – 168 с.
4. Каталог авторефератів дисертаційних досліджень, захищених за спеціальністю конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів. – Ресурс доступу: http://disser.com.ua/list/code 11.00.11.html
5. Кілінська К. Екологічна оцінка природно-господарської різноманітності території Карпатсько-Подільського регіону // Географія в інформаційному суспільстві. Зб. Наук. праць. У 4-х тт.. – К.: ВЛГ Обрій, 2008. – Т.ІІІ. – С. 145 -147.
6. Ковальчук В.В., Моїсєєв Л.М. Основи наукових досліджень.: Навч. Посіб. – К.: ВД «Професіонал», 2004.- 240с.
7. Павленко Ю. В. Природознавство в Україні до початку ХХ ст. в історичному, культурному та освітньому контекстах / Ю. В. Павленко, С. П. Руда, С. А. Хорошева Ю. О. Храмов. – К.:Видавничий дім «Академперіодика», 2001. – 420 с.
8. Петлін В.М. Конструктивне ландшафтознавство / В.Петлін. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2006. – 357 с.
9. Петлін В.М. Конструктивна географія / В.Петлін. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2010. – 544 с.
10. Свердан М.Л., Свердан М.Р. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. - Чернівці: Рута, 2006.- 352 с.

11. Черваньов І. Г. Оцінювання стану природної місцевості / І. Г. Черваньов // Екологічний вісник. – березень-квітень 2003. – 33-4. – С. 10-11.
12. Шишченко П. Г. Ландшафтознавча парадигма в географії / П. Г. Шишченко, Н. В. Муніч // Праці НТ ім. Шевченка. – Т.XI: Матеріали міжн. наук. конф. «Актуальні проблеми географічного українознавства на зломі тисячоліть»(до 100-річчя від дня народження В. Кубійовича); (Львів, 7-8 листопада 200 р.). – Львів, 2003. – С. 310 – 315.
13. Штойко П. І. Концепції природознавства:навч. посібник / П. І. Штойко. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 456 с.
14. Штойко П. І. Становлення конструктивного напряму в географії. /П. І. Штойко //Історія української географії. Всеукр. науково-теоретичний часопис. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2012. – Вип. 26. – С.15 – 21.
15. Штойко П. Поселенський ландшафт як інтегративна географічна система /П. Штойко //Історична топографія і соціотопографія України: Зб. наук. пр. – Львів: Літературна агенція «Піраміда», 2006. – С. 64 – 79.
16. Штойко П. И. Изменение ландшафтов Западного Подолья в XV- XX веках. Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата географических наук /(11.00.01 – физическая география, геофизика и геохимия ландшафтов) . – Ленинград, 1986. – 16 с.

Допоміжна:

1. Адаменко О.М., Приходько М. М. Регіональна екологія і природні ресурси. В-во Таля, Івано-Франквськ, 2000. – 278 с.
2. Волошин П. Еколого-географічні дослідження урбосистем: аналіз, снтез, прогноз // Сучасні проблеми і тенденції розвитку географічної науки: Матер. міжнар. конф. До 120-річчя географії у Львівському ун-ті (24 – 26 вересня 2003 рю) – Львів: Видав. Ценнтр ЛНУ імені Івана Франка, 2003. – С. 74 – 75.
3. Гавриленко О. П. Геоекологічне обгрунтування проектів природокористування. – Вид. 2-ге, випр. І доп. – К.:Ніка-Центр, 2007. – 432 с.

4. Гетьман В. І. Ландшафтно-гуманістична цінність заповідної природи // Наукові записки Тернопільського державного педагогічного університету. Серія: Географія. №2. – 2002. – С. 2-6 -213.
5. Ковальчук П. І. Моделювання і прогнозування стану навколишнього середовища: Навч. Посібник. – К.:Либідь, 2003. – 208 с.
6. Петлін В. М. Ландшафтно-екологічна експертиза: Навч. Посібник. – Львів: Видав. Ценнтр ЛНУ імені Івана Франка, 2005 . – 236 с.
7. Царик Л. П. Еколого-географічний аналіз і оцінювання території : територія та практика (на матеріалах Тернопільської області). – Тернопіль:Навчальна книга-Богдан, 2006. – 250 с.

Інформаційні ресурси інтернет

1. Міністерство освіти і науки України – www.mon.gov.ua
2. Законодавство - сайт Верховної Ради України - www.rada.gov.ua
3. Всесвітня туристична організація - www.unwto.org
4. Державна служба туризму і курортів – www.tourism.gov.ua
5. Все про туризм - туристична бібліотека – www.tourlib.net

4. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Форма підсумкового контролю: *екзамен***.**

Поточний контроль здійснюється під час практичних і семінарських занять в усній та письмовій формах.

1. Опитування.
2. Перевірка завдань для самостійної роботи.
3. Перевірка матеріалів самопідготовки.
4. Виконання завдань практичних занять.

Підсумковий контроль – іспит в усній і письмовій формі (І семестр – денна форма).

5. **ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ**: усне опитування, співбесіда, виконання практичних завдань.

Екзаменаційні вимоги

1. Натурфілософія.
2. Формування загальної картини світобудови.
3. Наука як система знань.
4. Періодизація історії землезнання.
5. Моделі внутрішньої будови Землі і
6. Формування уявлень про внутрішню будову Землі.
7. . Поняття «географічної оболонки» її формування та особливості.
8. Конструктивна географія в системі географічних дисциплін.
9. Поняття «конструктивної» географії.
10. Поняття «прикладної» географії.
11. Головні особливості конструктивно-географічних досліджень.
12. Природно-господарські територіальні системи.
13. Етапи географічного конструювання природно-антропогенних ландшафтів.
14. Концепція «природа-населення-господарство».
15. Концепція «геосистем».
16. Концепція «геотехсистем».
17. Концепція «впливів-змін-наслідків».
18. Конструкти антропогенно-модифікованих географічних систем.
19. Конструкти антропогенних географічних систем.
20. Конструкт загальної географії.
21. Конструкт регіональної географії.
22. Мета і завдання створення конструктів антропогенної діяльності в природі.
23. Структурно-функціональні конструкти антропогенно-модифікованих географічних систем.
24. Структурно-функціональні конструкти антропогенних географічних систем.

25.Концепції конструктивної географії

26.Теоретичні основи географічного прогнозування.

27. Наукові основи географічного прогнозування.

28. Мета, об’єкт географічного прогнозу.

29.Головні підсистеми географічного прогнозу

30.Методи фізико-географічного прогнозування стану природного середовища.

31.Соціально-економічна інформація, необхідна для прогнозування стану природного середовища.

32.Еколого-географічний аналіз сучасного природокористування .

33.Основні підходи до виявлення сучасного природокористування.

34.Еколого-географічна характеристика регіону.

35.Екологічна експертиза та її сутність.

36.Екологічна експертиза та її завдання.

37.Методи конструктивної географії.

38.Географія охорони здоров’я.

39.Захворювання та хвороби.

40.Захворювання та хвороби. Історія виникнення питання.

41.Основні види хвороб людини.

42.Основні види захворювання населення.

43. Характеристика стану здоров’я населення України

44. Характеристика стану здоров’я населення Львівської області.